

ด้านการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต

การปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบมีความรวดเร็ว
เด็ดขาด และเป็นธรรม สร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน
ในการป้องกันการทุจริต ปลุกฝังจิตสำนึกของคนในชาติ
ให้มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดหลักธรรมาภิบาล
ในการปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินชีวิต

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีเป้าหมาย
อันพึงประสงค์ คือ ประเทศไทยมีการทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง และหน่วยงานภาครัฐมีวัฒนธรรม
และพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต โดยในแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมได้กำหนดให้มีเรื่องและประเด็นปฏิรูป
รวม 6 เรื่อง ซึ่งในการประเมินผลการดำเนินงาน ณ สิ้นสุดปีงบประมาณ 2563 มีสถานะการบรรลุเป้าหมาย
ของเรื่องและประเด็นปฏิรูป ประกอบด้วย ระดับใกล้เคียงการบรรลุเป้าหมาย (สีเหลือง) 4 เรื่อง และอยู่ในระดับ
ยังคงมีความเสี่ยงสูงในการบรรลุเป้าหมาย (สีแดง) 2 เรื่อง นั้น ได้นำมาดำเนินการต่อเนื่องในแผนการปฏิรูป
ประเทศ (ฉบับปรับปรุง) จำนวน 6 เรื่องและประเด็น ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
โดยแสดงรายละเอียดความเกี่ยวข้องของเรื่องและประเด็นปฏิรูปของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับเดิม) กับกิจกรรม
Big Rock ของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) สรุปได้ดังนี้

สถานะ การบรรลุเป้าหมาย ปี 2563	เรื่องและประเด็นปฏิรูป ของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับเดิม)	กิจกรรม Big Rock ของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)
1101	การป้องกันและเฝ้าระวัง	BR1101 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการต่อต้านการทุจริต
1102	การป้องกัน (1)	BR1102 การพัฒนาการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและพัฒนาระบบคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ
1103	การป้องกัน (2)	BR1103 การพัฒนาระบบทฤษฎีธรรมที่รวดเร็วโปร่งใสไม่เลือกปฏิบัติในการดำเนินคดีทุจริตทั้งภาครัฐและภาคเอกชน
1104	การปราบปราม (1)	BR1104 การพัฒนาระบบราชการไทยให้โปร่งใสไร้ผลประโยชน์
1105	การปราบปราม (2)	BR1105 การพัฒนาการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่
1106	การบริหารจัดการ	

— เรื่องและประเด็นปฏิรูปของแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับเดิม ที่นำมาดำเนินการต่อเนื่องผ่านกิจกรรม Big Rock ของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

■ ■ ■ เรื่องและประเด็นปฏิรูปของแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับเดิม ที่เป็นกิจกรรมสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

สรุปการบรรลุเป้าหมายอันพึงประสงค์ของการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

รหัส	เป้าหมาย	สถานะการบรรลุเป้าหมาย เทียบกับเป้าหมาย	
		ปี 2564	ปี 2565
CR11G01	ประเทศไทยมีการทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง	2564	2565

สถานะการบรรลุเป้าหมายของผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอันพึงประสงค์ที่ 1 **มีระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย** เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมายปี 2564 และปี 2565 อยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยประเทศไทยมีคะแนนในปี พ.ศ. 2562 และ 2563 อยู่ที่ 36 คะแนน และในอันดับที่ 101 และ 104 สำหรับในปี 2564 จะมีการเผยแพร่คะแนนประมาณเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ในปี 2565 อย่างไรก็ตาม ค่าคะแนน CPI ของประเทศไทยยังมีค่าห่างจากค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในปี 2564 และ 2565 จึงเห็นควรเร่งดำเนินการขับเคลื่อนการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารสาธารณะเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยไม่ต้องร้องขอ การเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตและได้รับความคุ้มครองในการแจ้งเบาะแสการทุจริต หน่วยงานของรัฐมีมาตรการทางวินัย มาตรการทางปกครอง และมาตรการทางกฎหมายต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดในกรณีมีการประพฤติมิชอบและร่ำรวยผิดปกติ รวมทั้ง ส่งเสริมการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบต่อประชาชนชาวไทยและต่างชาติ

รหัส	เป้าหมาย	สถานะการบรรลุเป้าหมาย เทียบกับเป้าหมาย	
		ปี 2564	ปี 2565
CR11G02	หน่วยงานภาครัฐมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต	2564	2565

สถานะการบรรลุเป้าหมายของผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอันพึงประสงค์ที่ 2 **มีระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย** เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมายปี 2564 และ**มีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย** เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมายปี 2565 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยประเทศไทยมีผลการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ในภาพรวมของประเทศไทย มีหน่วยงานภาครัฐร้อยละ 49.95 ที่ได้คะแนน ITA ระดับ 85 คะแนนขึ้นไป ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมายปี พ.ศ. 2564 ที่กำหนดให้ต้องมีหน่วยงานร้อยละ 65 ของหน่วยงานภาครัฐ ได้คะแนน 85 คะแนนขึ้นไปนั้น จึงสรุปได้ว่าผลคะแนน ITA ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ดังกล่าวยังต่ำกว่าค่าเป้าหมาย อย่างไรก็ตาม หน่วยงานภาครัฐโดยส่วนใหญ่สามารถทำคะแนน ITA ในภาพรวมสูงขึ้นกว่าการประเมินในรอบ 4 ปีที่ผ่านมา ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าหน่วยงานภาครัฐได้เกิดความตระหนักในการบริหารงานและกำกับดูแลการดำเนินงานให้มีคุณธรรมและให้ความสำคัญกับความโปร่งใสขององค์กรเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งความตื่นตัวในแง่ของการจัดการข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบเพื่อเตรียมความพร้อมในการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชน

สาระสำคัญของกิจกรรม Big Rock และสรุปสถานะการดำเนินงาน ประจำปี 2564

BR1101	กิจกรรมปฏิรูปที่ 1 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ในการต่อต้านการทุจริต	
หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	สาระสำคัญ	สถานะการดำเนินงาน
พอช.	การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีกิจกรรมที่หน่วยงานสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเองและกิจกรรมที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเพื่อช่วยสนับสนุนการปฏิบัติการกิจของหน่วยงาน ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินการกิจของหน่วยงานมีประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์มากขึ้น โดยการส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการด้านภัยทุจริตนี้สามารถดำเนินการผ่านภาคีการพัฒนาต่าง ๆ ทั้งภาคประชาชน เครือข่ายภาคประชาชน องค์กรชุมชนเครือข่ายภาคีประชาชน และองค์กรสาธารณประโยชน์ โดยเฉพาะที่อยู่ในจังหวัดต่าง ๆ และมีประสบการณ์ในการพัฒนาชุมชนในท้องถิ่นของตน ตลอดจนมีการรวมกลุ่มและดำเนินกิจกรรมในการป้องกันการทุจริตในพื้นที่ของตนเอง ผ่านกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ผ่านการส่งเสริมเครือข่ายภาคประชาชน สภาองค์กรชุมชน และภาคีที่เกี่ยวข้องของภาคประชาชน ทั้งจากมูลนิธิ องค์กรสาธารณประโยชน์ รัฐและเอกชน มีการบูรณาการดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกันในแต่ละจังหวัดแต่ละท้องถิ่น และร่วมกันเป็นแกนกลางในการตรวจสอบ ป้องกัน ปัญหาจากการทุจริตและประพฤติมิชอบที่ส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของชาวบ้านในพื้นที่โดยตรงจึงเป็นหัวใจสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ	😊 ได้มีการดำเนินงานเป็นไปตามขั้นตอนและกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนขับเคลื่อนฯ โดย ในปี 2564 มีพื้นที่ปฏิบัติการ 5 จังหวัด 25 ตำบล ซึ่งมีการปรับปรุงแผนปฏิบัติการในระดับพื้นที่ให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ ซึ่งกระบวนการจัดทำ/แผนปฏิบัติการรายพื้นที่ ขึ้นอยู่ความพร้อมในการขับเคลื่อนงานของระดับตำบลและจังหวัด รวมถึงศักยภาพของคณะทำงานในการวางแผนการขับเคลื่อนงาน การประสานการทำงานร่วมกันระหว่างคณะทำงาน แกนนำ และเครือข่ายชุมชน หน่วยงานในพื้นที่ ซึ่งขับเคลื่อนงานตามโครงการป้องกันและต่อต้านการทุจริต โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยแผนปฏิบัติการสามารถจำแนกได้ดังนี้ 1) การสร้างความเข้าใจ ปลุกจิตสำนึก วัฒนธรรมและประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รับรู้ในพื้นที่ /จัดเวทีเชื่อมโยงเครือข่าย คณะทำงาน หน่วยงานสนับสนุนการดำเนินงาน รวมถึงการบูรณาการความร่วมมือในระดับพื้นที่ 2) การขับเคลื่อนกลไกการดำเนินงานด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการ เชื่อมโยงข้อมูล 3) การสร้างข้อตกลงในการทำงานร่วมกัน หรือธรรมนูญตำบล 4) การพัฒนาเครื่องมือพัฒนาช่องทางในการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ การจัดทำชุดความรู้ ถอดบทเรียนโครงการ 5) การติดตาม ตรวจสอบความโปร่งใสในพื้นที่ พร้อมการสร้าง ธรรมนูญตำบลขับเคลื่อนชุมชน 6) การติดตามประเมินผลโครงการฯ 7) การสรุปผลการดำเนินงาน จากการรวบรวมข้อมูล ถอดบทเรียนที่ได้รับจากโครงการ รวมถึงข้อเสนอ ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ซึ่งในปี 2564 สถาบัน พอช. ได้ดำเนินการแล้วเสร็จในพื้นที่เป้าหมายเรียบร้อยแล้ว และจะขยายพื้นที่เป็น 17 จังหวัด 172 ตำบล ในปี 2565

BR1102	กิจกรรมปฏิรูปที่ 2 การพัฒนาการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และระบบคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ	
หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	สาระสำคัญ	สถานะการดำเนินงาน
ปปช.	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยบัญญัติไว้ในมาตรา 63 รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกัน	😞 ได้มีการดำเนินงานล่าช้ากว่าขั้นตอนและกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนขับเคลื่อนฯ โดยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สปน.) ได้ศึกษาทบทวน พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการได้ง่าย ซึ่งอยู่ระหว่างเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ นอกจากนั้น สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล อยู่ระหว่างดำเนินโครงการร่วมกับ

BR1102	กิจกรรมปฏิรูปที่ 2 การพัฒนาการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและระบบคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ	
หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	สาระสำคัญ	สถานะการดำเนินงาน
	และจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐมีส่วนร่วมในการป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริต จึงต้องมีมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะเพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารโดยไม่ต้องร้องขอ และได้มาตรฐานสากล ควบคู่กับการเตรียมช่องทางให้ผู้มีเบาะแส ข้อมูลเชิงลึก สามารถแจ้งข้อมูลได้อย่างสะดวกและปลอดภัย รวมทั้งมีระบบการแจ้งผลการติดตามให้กับผู้ร้องเรียนหรือผู้แจ้งเบาะแสได้รับทราบตลอดจนต้องจัดให้มีกฎหมายเพื่อปกป้องคุ้มครองและเยียวยาผู้ให้เบาะแสอย่างเหมาะสม	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐบนดิจิทัลแพลตฟอร์ม เพื่อประชาชนและสื่อมวลชน สามารถเข้าดูและตรวจสอบได้ง่ายทางอินเทอร์เน็ต รวมทั้ง สำนักงาน ป.ป.ช. อยู่ระหว่างดำเนินการพัฒนาช่องทางและหลักเกณฑ์ในการแจ้งเบาะแสและข้อมูลเชิงลึกโครงการพัฒนาช่องทางแจ้งเบาะแสและข้อมูลเชิงลึกในรูปแบบที่หลากหลาย อยู่ระหว่างการพัฒนาช่องทางและหลักเกณฑ์ในการแจ้งเบาะแสและข้อมูลเชิงลึก โดยมีการจัดประชุมร่วมกับหน่วยงานภายในที่เกี่ยวข้องเพื่อเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา ตัวอย่างเช่น การร่วมมือกับเครือข่าย Strong, การประชาสัมพันธ์, ร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และการเก็บรักษาบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา 130 จัดทำระบบปกปิดตัวตนเพื่อให้ผู้แจ้งเบาะแสเข้าถึงได้โดยสะดวก มีความเชื่อมั่นในเรื่องการเก็บรักษาความลับและความปลอดภัยโครงการจัดทำระบบปกปิดตัวตนที่มีประสิทธิภาพและการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสอย่างครบวงจร และการแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐฟ้องร้องดำเนินคดีกับบุคคลที่แสดงความเห็นหรือเปิดโปงเบาะแสเกี่ยวกับการทุจริตประพฤติมิชอบ (กฎหมายป้องกันการฟ้องปิดปาก (Anti-SLAPP Law) ที่ครอบคลุมทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน นักข่าว และสื่อมวลชน เพื่อปกป้องคนที่ออกมาเปิดโปงหรือแสดงความเห็นโดยสุจริตต่อการทุจริตคอร์รัปชันและเพื่อสนับสนุนให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐร่วมเป็นหูเป็นตา โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างการเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

BR1103	กิจกรรมปฏิรูปที่ 3 การพัฒนากระบวนการยุติธรรมที่รวดเร็ว โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติในการดำเนินคดีทุจริตทั้งภาครัฐและภาคเอกชน	
หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	สาระสำคัญ	สถานะการดำเนินงาน
 ปปช.	จากการที่กระบวนการยุติธรรมในภาพรวมยังไม่สามารถอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนได้อย่างเสมอภาคและเป็นธรรม โดยมีสาเหตุสำคัญจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐบางส่วนที่เกี่ยวข้องมีการเลือกปฏิบัติ เรียกรับผลประโยชน์ และขาดความโปร่งใส นอกจากนั้นกระบวนการยุติธรรมในการดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบยังมีความล่าช้า ไม่เด็ดขาด และขาดประสิทธิภาพ ทำให้ผู้กระทำการทุจริตขาดความยำเกรง ตลอดจนผู้กระทำความผิดที่เป็นนิติบุคคลยังไม่ได้รับการลงโทษ	😊 ได้มีการดำเนินงานเป็นไปตามขั้นตอนและกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนขับเคลื่อนฯ โดย สำนักงาน ป.ป.ช. มีแผน ปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี และโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ในปี 2565 (โครงการเผยแพร่องค์ความรู้และการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในองค์กรในพื้นที่ภูมิภาคเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายในการบังคับใช้กฎหมายและรับฟังความคิดเห็นในแนวทางการพัฒนากฎหมาย) - มี (ร่าง) พระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินการในกระบวนการยุติธรรม (แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านกระบวนการ

BR1103	กิจกรรมปฏิรูปที่ 3 การพัฒนาระบบการยุติธรรมที่รวดเร็ว โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติในการดำเนินคดีทุจริตทั้งภาครัฐและภาคเอกชน	
หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	สาระสำคัญ	สถานะการดำเนินงาน
	ในฐานที่ก่อให้เกิดความเสียหายให้กับประเทศได้อย่างแท้จริง ดังนั้นการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมให้มีความรวดเร็ว โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติในการดำเนินคดีทุจริตทั้งภาครัฐและเอกชน จึงจำเป็นต้องเร่งดำเนินการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ โดยการส่งเสริมให้ภาคประชาชนได้มีส่วนร่วมในการเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม สนับสนุนให้มีการใช้มาตรการลงโทษทางสังคม (Social Sanction) ปลุกจิตสำนึกให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรม และบังคับใช้กฎหมายปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์และยึดมั่นในคุณธรรม ตลอดจนเร่งรัดการปรับปรุงกระบวนการและกลไกในการดำเนินคดีทุจริตของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาปรับใช้ในกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น พร้อมทั้งต้องมีการเร่งปรับปรุงโทษค่าปรับของนิติบุคคลที่กระทำความเสียหายแก่ประเทศให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมทั้งต้องปรับปรุงระบบฐานข้อมูลการจดทะเบียนธุรกิจให้สะท้อนผู้ที่เป็นเจ้าของกิจการที่แท้จริง เพื่อให้การลงโทษเป็นไปอย่างถูกต้องมากกว่าที่จะได้ตัวแทนมารับการลงโทษ	ยุติธรรม) ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร โดยกฎหมายดังกล่าว มีการกำหนดหลักเกณฑ์ให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมกำหนดกรอบระยะเวลาแล้วเสร็จในการพิจารณาเรื่องในขั้นตอนต่างๆ ของการดำเนินคดี/ กำหนดให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมจัดให้มีระบบติดตาม ตรวจสอบหรือแจ้งความคืบหน้าในการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ โดยจะต้องเป็นระบบที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยสะดวก และรวดเร็ว รวมถึงกำหนดให้ผู้รับผิดชอบเป็นการเฉพาะเพื่อรับเรื่อง ร้องเรียนในกรณีที่มีผู้เกี่ยวข้องได้รับความเดือดร้อนอันเนื่องจากความล่าช้าในการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม และมีการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 เกี่ยวกับการเฝ้าระวังงบประมาณรายจ่ายและการติดตามทรัพย์สินที่เกิดจากการกระทำความผิดคืน

BR1104	กิจกรรมปฏิรูปที่ 4 การพัฒนาระบบราชการไทยให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์	
หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	สาระสำคัญ	สถานะการดำเนินงาน
 ป.ป.ท.	การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ ทั้งฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหารและฝ่ายตุลาการ รวมถึงรัฐวิสาหกิจและองค์กรอิสระ ยังมีพฤติกรรมแสวงหาประโยชน์จากการใช้อำนาจรัฐโดยมิชอบ ด้วยการเรียกรับสินบนสินน้ำใจ มีการใช้ทรัพย์สินของทางราชการและงบประมาณเพื่อประโยชน์ส่วนตัวและพวกพ้อง มีการเลือกปฏิบัติในการใช้อำนาจรัฐเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว โดยปัญหาเหล่านี้มีพื้นฐานมาจากระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทยที่ทำให้ได้ผู้บริหารที่ขาดความซื่อตรง (Integrity) รวมทั้งขาด	😊 มีการดำเนินงานเป็นไปตามขั้นตอนและกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนขับเคลื่อนฯ โดย สำนักงาน ป.ป.ท. ได้ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ซึ่งมีส่วนราชการจำนวน 116 หน่วยงานเข้าร่วมนโยบายดังกล่าว นอกจากนั้น มีการดำเนินการหารือร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ช. ให้นำประเด็นดังกล่าวมากำหนดเป็นข้อพิจารณาเพิ่มเติมในการประเมิน ITA ปี 2565 (โดยข้อเสนอประเด็นการประเมิน 1. เพิ่มในหลักเกณฑ์การประกาศเจตนารมณ์ของผู้บริหารในการประเมิน OIT 2. การกำหนดกิจกรรมการป้องกันการทุจริตในการประเมิน OIT)

BR1104	กิจกรรมปฏิรูปที่ 4 การพัฒนาระบบราชการไทยให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์	
หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	สาระสำคัญ	สถานะการดำเนินงาน
	ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการกระทำ สะท้อน การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับส่วนรวม ซึ่งส่งผลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบางส่วนมีพฤติกรรม ประพฤติมิชอบและร่ำรวยผิดปกติซึ่งเห็นได้ อย่างชัดเจน ทำให้รัฐและประชาชนต้องสูญเสีย ประโยชน์ไปอย่างมาก ดังนั้นเพื่อเป็นการยกระดับ ภาพลักษณ์ของประเทศไทยในส่วนของกาประพฤติ ปฏิบัติตัวของเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ดีขึ้น จึงจำเป็นต้อง ให้ความสำคัญกับการแก้ไขการประพฤติมิชอบ ที่มักมีการใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตนและ พวกพ้อง ตลอดจนการสนับสนุนให้มีการเสริมสร้าง จริยธรรมและการรักษามาตรฐานวินัยข้าราชการ ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งต้องสนับสนุนให้มี ความรับผิดชอบหากเกิดการทุจริตขึ้นในองค์กร ซึ่งจะส่งผลให้ภาพลักษณ์ของประเทศไทยในการรับรู้ และแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันในสายตาของนักลงทุน และนักธุรกิจชาวต่างประเทศดีขึ้น อันจะส่งผลให้เกิด ความสนใจและตัดสินใจลงทุนในประเทศไทย	ที่ประชุมได้พิจารณาร่วมกันเห็นชอบให้มีแนวทางในการขับเคลื่อน นโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ขึ้น นอกจากนั้น สำนักงาน ก.พ. ดำเนินการจัดทำข้อเสนอแนวทางการนำ พฤติกรรมทางจริยธรรมไปใช้ในกระบวนการบริหารงานบุคคล เรียบร้อยแล้ว อยู่ระหว่างการตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษา รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการนำไปปฏิบัติจริง ก่อนนำเสนอ กรรมการมาตรฐานทางจริยธรรมพิจารณาต่อไป อีกทั้ง มีการดำเนินการออกแบบเครื่องมือประเมินและตัวชี้วัด “สัตบุรุษ” เรียบร้อยแล้ว อยู่ระหว่างการตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษารายละเอียด เกี่ยวกับวิธีการดำเนินการ นอกจากนั้น สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ยกร่าง พระราชกฤษฎีกากำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นบัญชีทรัพย์สิน และหนี้สินตามมาตรา 130 แห่งพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 เรียบร้อยแล้ว (ปัจจุบันอยู่ระหว่างปรับปรุง การกำหนด เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อหัวหน้า ส่วนราชการหรือต้นสังกัด

BR1105	กิจกรรมปฏิรูปที่ 5 การพัฒนามาตรการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย ในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่	
หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	สาระสำคัญ	สถานะการดำเนินงาน
 ปปท.	การทุจริตเชิงนโยบาย (Policy Corruption) ได้ก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งในด้านทรัพยากรที่ใช้ในการพัฒนา (เงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ เงินกู้ยืม และอื่น ๆ) และโอกาสในการพัฒนา ประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง เป็นอันมาก จากการศึกษาและข้อเสนอแนะของ สำนักงาน ป.ป.ช. การป้องกันการทุจริตเชิงนโยบาย สามารถดำเนินการได้ทั้งในขั้นตอนการพัฒนานโยบายทางการเมือง (Policy Development Stage) (ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ช. ได้ขอความร่วมมือจากสำนักงาน กกต. ในการดำเนินการตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงกับทุกพรรคการเมืองตามหน้าที่และอำนาจในกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว) และในขั้นตอนของการนํานโยบายไปขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ (Policy Implementation Stage) ซึ่งประการหลังนี้เกี่ยวข้องโดยตรงกับหน่วยงานของรัฐ	☹️ ได้มีการดำเนินงานล่าช้ากว่าขั้นตอนและกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนขับเคลื่อนฯ โดย สำนักงาน ป.ป.ท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันกำหนดเกณฑ์การประเมิน ความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบายและแนวทางในการตรวจสอบ ติดตาม กำกับ เรียบร้อยแล้ว และได้ดำเนินการจัดทำร่างคู่มือ การประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ เสนอต่อที่ประชุมศูนย์อำนวยการต่อต้าน การทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) เมื่อวันที่ 27 ธ.ค. 2564 แต่ทั้งนี้ อยู่ระหว่างการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ และกำหนดให้ทุกหน่วยงานจะต้องดำเนินการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบาย หากหน่วยงานได้รับงบประมาณดำเนินโครงการที่มีมูลค่า 500 ล้านบาทขึ้นไป

BR1105	กิจกรรมปฏิรูปที่ 5 การพัฒนามาตรการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย ในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่	
หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	สาระสำคัญ	สถานะการดำเนินงาน
	ทุกหน่วยงาน และหากมีการป้องกันได้ดีจะช่วยลดความสูญเสียอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ แนวคิดคือการนำการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตและมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการทุจริตมาใช้ในการริเริ่มและดำเนินโครงการที่มีวงเงินสูง (ตั้งแต่ 500 ล้านบาท หรือ 1,000 ล้านบาท ขึ้นไป) หรือโครงการที่มีผลกระทบในวงกว้างต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง (ตามเกณฑ์ที่กำหนด)	

สถานะการจัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ได้กำหนดให้จัดทำกฎหมาย 10 ฉบับ โดยมีสถานะการดำเนินการสรุปได้ดังนี้

รายชื่อกฎหมายที่ดำเนินการจัดทำ/ปรับปรุง	แล้วเสร็จ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	หมายเหตุ
1. การแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 มาตรา 59 และมาตรา 253			เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2564 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ถอนร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ ฉบับที่.. พ.ศ. ... ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการประสานงานผู้แทนราษฎร เพื่อนำกลับไปพิจารณาทบทวนให้สอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และรับข้อสังเกต จากหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ องค์การต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) ไปพิจารณาเมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2564 รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) แจ้งว่าการพิจารณาร่าง พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ นั้น มีร่าง พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ จากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกลเสนอต่อรัฐสภาและอยู่ในวาระเรียบร้อยแล้ว แต่ยังไม่บรรจุในวาระการประชุม เนื่องจากรอให้ร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าวฉบับรัฐบาลเสนอเข้าสภาพร้อมกันในคราวเดียว และได้มีการประชุมคณะกรรมการทบทวนร่าง พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ โดยที่ประชุมยืนยันการใช้ร่าง พ.ร.บ. ฉบับดังกล่าวที่มีการเสนอไปก่อนหน้านี้ โดยสำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

รายชื่อกฎหมายที่ดำเนินการ จัดทำ/ปรับปรุง	แล้ว เสร็จ	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	หมายเหตุ
			รัฐมนตรีได้มี การยื่นร่าง พ.ร.บ. ข้อมูล ข่าวสารฯ ไปยังสำนักงานเลขาธิการ คณะรัฐมนตรีแล้วเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2564 (ดำเนินการไม่เป็นไปตามแผน)
2. การปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการให้สินบนเจ้าหน้าที่ ของรัฐและรางวัลจากการแจ้งเบาะแส			กรมศุลกากรอยู่ระหว่างดำเนินการปรับปรุง แก้ไข ระเบียบกรมศุลกากรว่าด้วยการจ่าย เงินสินบนและรางวัล พ.ศ. 2560 โดยมีแนวทางการเพิ่มเติมรางวัลนำจับ แก่ประชาชนผู้ให้เบาะแส ขณะนี้ได้มี การกำหนดเป็นโครงการตามแผนยุทธศาสตร์ ชาติของกรมศุลกากร โดยมีระยะเวลาเริ่ม ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2564 – กันยายน 2565 และมีแผนการดำเนินการ ดังนี้ • ต.ค. 64 – มี.ค. 65 ศึกษา รวบรวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการให้ สินบนและรางวัลนำจับของกฎหมายต่าง ประเทศ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กฎหมาย จากประเทศที่พัฒนาแล้ว และกฎหมาย จากประเทศที่กำลังพัฒนา • เม.ย. 65 – พ.ค. 65 ดำเนินการจัดทำข้อเสนอในการปรับปรุง แก้ไขเสนอต่ออธิบดีกรมศุลกากรเพื่อ พิจารณา • มิ.ย. 65 – ก.ย. 65 ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขระเบียบกรม ศุลกากร และเสนอต่ออธิบดีกรมศุลกากร เพื่อพิจารณา และประกาศบังคับใช้ระเบียบ ดังกล่าว (ดำเนินการเป็นไปตามแผน คาดว่าแล้วเสร็จ ภายในปี 2565)
3. การปรับปรุงพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปราม การทุจริตและประพฤติมิชอบโดยการกระทำอันเป็น การฟอกเงิน			สำนักงาน ป.ป.ง. อยู่ระหว่างเตรียมการจัด ประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่ม เติมประเด็นแนวทางปฏิบัติเพื่อแจ้งเหตุ อันควรสงสัยต่อเลขาธิการ ป.ป.ง. หรือคณะกรรมการธุรกรรมให้ชัดเจนขึ้น (ดำเนินการเป็นไปตามแผน)

รายชื่อกฎหมายที่ดำเนินการจัดทำ/ปรับปรุง	แล้วเสร็จ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	หมายเหตุ
4. การปรับปรุงกฎหมายของสำนักงาน ป.ป.ท. โดยให้นำเรื่อง การส่งเสริมการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ รวมไว้ในกฎหมายของสำนักงาน ป.ป.ท. ด้วย			ปัจจุบันร่างพระราชบัญญัติฯ อยู่ที่สำนักงาน ป.ป.ท. และจะดำเนินการ ตามความเห็นของคณะกรรมการปฏิรูปฯ ที่จะให้ดำเนินการผ่านศูนย์อำนวยการต่อต้าน การทุจริต แห่งชาติ เพื่อนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป (ดำเนินการเป็นไปตามแผน)
5. การจัดทำกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดความผิดของนิติบุคคล และผู้ร่วมกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ			พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 176 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 21 กรกฎาคม 2561) ได้บัญญัติบทลงโทษนิติบุคคลให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. 2003 และอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศในการทำธุรกรรมทางธุรกิจระหว่างประเทศขององค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา ค.ศ. 1997 เรียบร้อยแล้ว นอกจากนี้ สำนักงาน ป.ป.ช. ยังได้จัดทำและเผยแพร่คู่มือแนวทางกำหนดมาตรการควบคุมสำหรับนิติบุคคล ในการป้องกันการให้สินบนเจ้าพนักงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ ทั้งนี้ จึงถือว่ามีความหมายเกี่ยวกับการกำหนดความผิดของนิติบุคคลฯ เรียบร้อยแล้ว (ดำเนินการแล้วเสร็จ)
6. การเร่งรัดการจัดทำพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อหัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัดหรือปฏิบัติงานอยู่ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการตรวจสอบการรัววยผิดปกติ			ที่ประชุมคณะกรรมการ ป.ป.ช. ครั้งที่ 12/2564 วันที่ 8 ตุลาคม 2564 มีมติเห็นชอบ ให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 130 และมาตรา 200 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 แทนการจัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาฯ ขณะนี้สำนักงาน ป.ป.ช. อยู่ระหว่างการจัดทำแผนการดำเนินการ และแก้ไขพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ (ดำเนินการเป็นไปตามแผน)

รายชื่อกฎหมายที่ดำเนินการจัดทำ/ปรับปรุง	แล้วเสร็จ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	หมายเหตุ
7. การจัดทำกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลในระบบคุณธรรมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 76 วรรคสอง ให้มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่และพนักงานของรัฐด้วยระบบคุณธรรม			สำนักงาน ก.พ. ได้ดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินการเรียบร้อยแล้ว โดยมีรายละเอียดดังนี้ • ต.ค. – ธ.ค. 64 ศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง • พ.ย. – ธ.ค. 64 ร่างกรอบแนวคิด คำนิยามและองค์ประกอบของระบบคุณธรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ • ม.ค. – มี.ค. 65 รับฟังความคิดเห็น/หารือผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง • ม.ค. – มี.ค. 65 ร่างแนวทางการดำเนินการ และวิเคราะห์ความเชื่อมโยงกับกระบวนการบริหารงานบุคคลภาครัฐ รวมถึงความเชื่อมโยงในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง • มี.ค. – มิ.ย. 65 รับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานของรัฐประเภทต่าง ๆ เช่น ส่วนราชการ องค์กรกลางบริหารงานบุคคล ข้าราชการประเภทต่าง ๆ หน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับและตรวจสอบ เช่น ศาล ก.พ.ค. • มิ.ย. – ก.ย. 65 จัดทำร่างข้อเสนอเพื่อให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม เสนออนุกรรมการ และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง หรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ • ก.ย. – ธ.ค. 65 ดำเนินการตามแนวทางที่ได้รับความเห็นชอบ เช่น เสนอ ก.พ. หรือ ครม. (ดำเนินการล่าช้ากว่าแผน)
8. การเร่งรัดการจัดทำร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับ การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ.			ขณะนี้อยู่ระหว่างการยกร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกัน ฯ และมีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้ • พ.ย. – ธ.ค. 64 ประชุมคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกัน ฯ • ม.ค. – มี.ค. 65 จัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกัน ฯ

รายชื่อกฎหมายที่ดำเนินการจัดทำ/ปรับปรุง	แล้วเสร็จ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	หมายเหตุ
			• เม.ย. – พ.ค. 65 สรุปลผลการรับฟังความคิดเห็นฯ • มิ.ย. – ก.ย. 65 จัดทำร่างพระราชบัญญัติ ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันฯ เสนอต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการปฏิรูปฯ ต่อไป (ดำเนินการเป็นไปตามแผน)
9. การปรับปรุงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาช่องทางการยื่นขออนุมัติอนุญาต ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต	✓		อยู่ระหว่างการยกร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ (ฉบับปรับปรุง) พ.ศ. โดยมีการประชุมคณะทำงานแล้ว ขณะอยู่ในขั้นตอนสอบถามความคิดเห็นของประชาชน ตามระบบของคณะกรรมการกฤษฎีกา (ดำเนินการเป็นไปตามแผน)
10. การปรับปรุงระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐ	✓		1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2544 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ดำเนินการทบทวนแล้วระเบียบดังกล่าวแล้ว เห็นว่ายังสามารถใช้ระเบียบดังกล่าวต่อไปได้ โดยไม่ต้องแก้ไขเรื่องการรับมูลค่าสิ่งของหรือทรัพย์สินจำนวน 3,000 บาท เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. 2561 และสอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. พ.ศ. 2543 คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบมอบหมายให้สำนักงาน ป.ย.ป. ประสาน สำนักงาน ป.ป.ท. เพื่อขับเคลื่อนประเด็น No Gift Policy โดยสำนักงาน ป.ป.ท. ได้ส่งแผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุง) ไปให้ ศปท. ทั้ง 39 หน่วยงาน และได้รายงานว่ามีส่วนราชการจำนวน 116 หน่วยงาน ได้ประกาศนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่แล้ว (ดำเนินการเป็นไปตามแผน)

รายชื่อกฎหมายที่ดำเนินการ จัดทำ/ปรับปรุง	แล้ว เสร็จ	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	หมายเหตุ
			2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2544 อยู่ระหว่างการวิเคราะห์และตรวจสอบความเกี่ยวข้องของกับกฎหมายอื่นๆ 3. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ทางราชการ พ.ศ. 2526 อยู่ระหว่างดำเนินการศึกษาและรวบรวมประเด็นที่เกี่ยวข้อง และขอความคิดเห็นจากหน่วยงานต่าง ๆ ในการปรับปรุง แก้ไข

ประเด็นท้าทายและข้อเสนอแนะ

1. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการต่อต้านการทุจริต

การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เพื่อช่วยสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงาน ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินการกิจของหน่วยงานมีประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์มากขึ้น โดยการส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการต้านภัยทุจริตในพื้นที่เพื่อดูแลผลประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งสามารถดำเนินการผ่านภาคีการพัฒนาต่าง ๆ ทั้งภาคประชาชน เครือข่ายภาคประชาชน องค์กรชุมชนเครือข่ายภาคีประชาชน และองค์กรสาธารณประโยชน์ โดยเฉพาะที่อยู่ในจังหวัดต่าง ๆ นั้น โดยปัจจุบันได้มีการขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการป้องกันการทุจริตในพื้นที่แล้วในบางพื้นที่ แต่เพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์ที่ดีจะต้องมีการดำเนินการขับเคลื่อนประเด็นดังกล่าวในทุกหมู่บ้าน ตำบล และจังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งจะต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 รัฐบาลปรับลดงบประมาณทุกภาคส่วน ส่งผลให้การขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการต่อต้านการทุจริตในระดับพื้นที่ไม่สามารถดำเนินการตามเป้าหมายที่วางไว้ในปี 2565 จึงมีความจำเป็นต้องปรับลดพื้นที่ลงตามงบประมาณที่ได้รับ ดังนั้น รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรจัดสรร สนับสนุนงบประมาณและช่วยเหลือสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ในฐานะหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และช่วยขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการต่อต้านการทุจริตในระดับพื้นที่ให้ครอบคลุมทั่วประเทศต่อไปในอนาคต เพื่อป้องกันการทุจริตในพื้นที่และยกระดับค่าคะแนนการรับรู้การทุจริตของประเทศ (CPI) ให้สูงขึ้นต่อไปในอนาคต

2. การพัฒนาการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและระบบคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยบัญญัติไว้ใน มาตรา 63 รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐมีส่วนร่วมในการป้องกันและเผื่อระวังการทุจริต ดังนั้น รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงต้องเร่งดำเนินการผลักดันการแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 59 และมาตรา 253 เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารโดยไม่ต้องร้องขอและได้มาตรฐานสากล ควบคู่กับการเตรียมช่องทางให้ผู้มีเบาะแส ข้อมูลเชิงลึก สามารถแจ้งข้อมูลได้อย่างสะดวกและปลอดภัย รวมทั้งมีระบบการแจ้งผลการติดตามให้กับผู้ร้องเรียนหรือผู้แจ้งเบาะแสได้รับทราบตลอดจนต้องผลักดันกฎหมายการป้องกันการฟ้องปิดปาก (Anti Slapp Law) เพื่อปกป้องคุ้มครองและเยียวยาผู้ให้เบาะแสอย่างเหมาะสมและไม่ให้ถูกกลั่นแกล้ง

CR11G01

ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอันพึงประสงค์ที่ 1

การรับรู้การทุจริต

สถานการณ์ปี 2564

เทียบกับ ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุในปี 2564

คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต อยู่ที่ 40 คะแนน

สถานการณ์ปี 2564

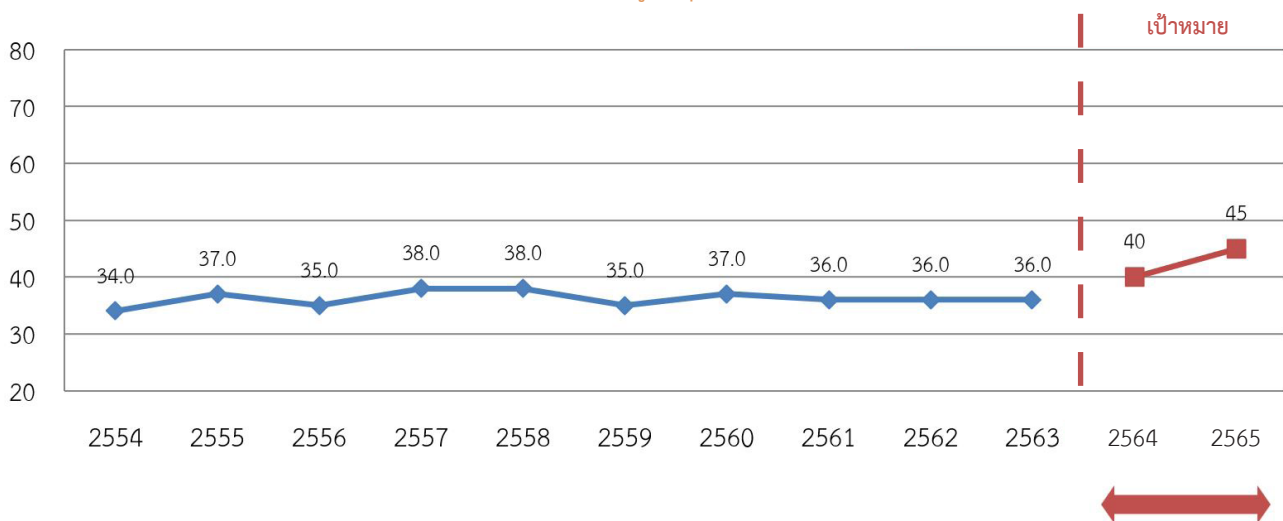
เทียบกับ ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุในปี 2565

คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต อยู่ที่ 45 คะแนน

สถานการณ์ในภาพรวมของผลสัมฤทธิ์อันพึงประสงค์ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีเป้าหมายอันพึงประสงค์ คือ ค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) อยู่ที่ 40 คะแนน ในปี 2564 และ 45 คะแนน ในปี 2565 โดยค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) จัดทำโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) เป็นการสะท้อนภาพลักษณ์การทุจริตของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก โดยคะแนนดัชนี CPI เป็นหนึ่งในเครื่องมือที่กลุ่มนักลงทุนใช้ประเมินความน่าสนใจในการลงทุนของแต่ละ

ประเทศ เนื่องจากการทุจริตเป็นหนึ่งในปัจจัยที่เป็นต้นทุนหรือเป็นความเสี่ยงในการเข้ามาประกอบธุรกิจ ซึ่งประเทศไทยมีคะแนนในปี พ.ศ. 2562 และ 2563 อยู่ที่ 36 คะแนน และในอันดับที่ 101 และ 104 ตามลำดับ สำหรับในปี 2564 จะมีการเผยแพร่คะแนนประมาณเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ในปี 2565 อย่างไรก็ตาม ค่าคะแนน CPI ของประเทศไทยยังมีค่าห่างจากค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในปี 2564 และ 2565 จึงเห็นควรเร่งดำเนินการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศฯ เพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

ดัชนีการรับรู้การทุจริต CPI

ที่มา: องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI), สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การดำเนินงานที่ผ่านมา การขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุง) กำหนดให้ปี พ.ศ. 2564 คะแนนการรับรู้การทุจริตมีคะแนนเท่ากับหรือมากกว่า 40 คะแนน นั้น การบรรลุค่าเป้าหมายดังกล่าวต้องอาศัยรูปแบบการทำงานที่สำคัญหลายประการ โดยเฉพาะการดำเนินกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ทั้งนี้ กิจกรรมปฏิรูปดังกล่าว เน้นการขับเคลื่อนตามเป้าหมายย่อย (Milestone: MS) โดยมีขั้นตอนและวิธีการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกิจกรรมตามช่วงเวลาของแผนการปฏิรูปประเทศ ประกอบด้วย (1) **การพัฒนาการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและระบบการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ** ปัจจุบันอยู่ระหว่างการผลักดันการออกกฎหมายข้อมูลสาธารณะที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่ายโดยไม่ต้องร้องขอ โดยในปี พ.ศ. 2564 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของทางราชการและยกย่องพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการหรือข่าวสารสาธารณะได้โดยสะดวก ตามมาตรา 59 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ซึ่งจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างมีประสิทธิภาพ (2) **การพัฒนากระบวนการยุติธรรมที่รวดเร็ว โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ ในการดำเนินคดีทุจริตทั้งภาครัฐและภาคเอกชน** โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ท. กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ดำเนินการผ่านโครงการเผยแพร่องค์ความรู้และการบังคับใช้กฎหมายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในองค์กร นอกจากนี้ ยังมีการผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากระบวนการยุติธรรมของประเทศไทย อาทิ (ร่าง) พ.ร.บ.กำหนดระยะเวลา

ดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 เกี่ยวกับการเฝ้าระวังงบประมาณรายจ่ายและการติดตามทรัพย์สินที่เกิดจากการกระทำความผิดคืน (3) **การพัฒนากระบวนการไทยให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์ มีผลการดำเนินการขับเคลื่อนการบริหารบุคคลภาครัฐในระบบคุณธรรมตามรัฐธรรมนูญบัญญัติ และยกระดับมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับส่วนรวม** โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์สภาพปัญหาเพื่อจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาและยกร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อาทิ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ... นอกจากนั้น ได้กำหนดการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อหัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัดหรือปฏิบัติงานอยู่เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการตรวจสอบการร่ำรวยผิดปกติ และการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการประพฤติมิชอบและร่ำรวยผิดปกติของเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงาน และบังคับใช้มาตรการทางจริยธรรมวินัย และอาญาต่อผู้กระทำความผิด ในประเด็นการป้องกันภาคการเมืองและภาคธุรกิจมีความสัมพันธ์เพื่อกระทำการทุจริต ได้มีการพัฒนามาตรการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ มีผลการดำเนินการที่สำคัญเกี่ยวกับการกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ โดยสำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงบประมาณและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบายและแนวทางในการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม ระเบียบร้อยแล้ว รวมทั้งสำนักงาน ป.ป.ท. ได้ดำเนินการจัดทำร่างคู่มือการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ ซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศฯ ได้เห็นชอบกับคู่มือฯ ดังกล่าวแล้ว และสำนักงาน ป.ป.ท. ได้แจ้ง “คู่มือฯ ไปยังส่วนราชการ เพื่อให้ส่วนราชการทำการประเมินความเสี่ยงและแผนบริหารความเสี่ยง ประกอบการจัดทำคำขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2566 แล้วเมื่อเดือนตุลาคม 2564

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบนั้น ได้แก่ (1) สถานการณ์เกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อกิจกรรมมีการดำเนินการล่าช้ากว่ากำหนดเดิม (2) (ร่าง) กฎหมายหลายฉบับมีการดำเนินการล่าช้า ไม่สามารถผลักดันให้สำเร็จได้ตามแผนที่วางไว้ (3) หน่วยงานหลักที่ดำเนินกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่สำคัญหลายหน่วยงาน เป็นองค์กรอิสระ และองค์กรมหาชน ส่งผลให้การดำเนินการและการประสานขับเคลื่อนอาจเกิดปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย การยกระดับค่า CPI ถือเป็นภารกิจระดับชาติที่ทุกภาคส่วนต้องร่วมมือกันทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ทั้งนี้ การดำเนินการเพื่อยกระดับคะแนนดัชนี CPI ต้องให้ความสำคัญกับการร่วมกันสร้างความชัดเจนของกิจกรรม/โครงการในการขับเคลื่อนเพื่อยกระดับ CPI โดยเฉพาะการสนับสนุนสำนักงาน ป.ป.ท. ให้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการยกร่างแผนงานเชิงรุกระยะ 3 ปี เพื่อยกระดับคะแนน CPI ผ่าน 3 มาตรการ ได้แก่ มาตรการลงโทษทางกฎหมาย (Punishment) มาตรการป้องกัน (Prevention) และมาตรการส่งเสริม สนับสนุน (Promotion) (ซึ่งจะดำเนินการภายใต้ 16 แนวทาง อาทิ ในด้าน Punishment ควรเร่งรัดติดตามการดำเนินคดีขนาดใหญ่ เพื่อให้สาธารณชนเกิดความเชื่อมั่น

ในการปราบปรามการทุจริต ในด้าน Prevention ควรมุ่งสร้างสภาพแวดล้อมทางการทำธุรกิจหรือ Ecosystem ที่เอื้อต่อการค้า การลงทุน ลดอุปสรรคในการให้บริการของผู้ประกอบการธุรกิจ ที่เป็น Pain Point ของผู้ประกอบการ ในด้าน Promotion ควรมุ่งสนับสนุนกิจการเพื่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต โดยสนับสนุนให้ภาคเอกชนบรรจุกิจการเพื่อสังคมที่มีกิจกรรมต่อต้านการทุจริตไว้ในแผนธุรกิจ เป็นต้น

นอกจากนี้ ควรให้ความสำคัญกับการบริหาร และการประเมินความเสี่ยงโครงการขนาดใหญ่ รวมถึงการจัดทำแผนรองรับหรือแผนสำรองในกรณีที่เกิดสถานการณ์ที่อาจเป็นข้อจำกัดในการดำเนินการที่อาจเกิดขึ้นได้ ในอนาคต อาทิ ข้อจำกัดจากสถานการณ์โรคระบาด สถานการณ์การเมือง สถานการณ์จากภาวะเศรษฐกิจ สถานการณ์จากปัญหาสังคม สถานการณ์จากปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม โดยในแผนรองรับสถานการณ์นั้น ควรกำหนดแนวทางการปรับเปลี่ยนกำหนดการและรูปแบบการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายของกิจกรรมภายใต้ข้อจำกัดจากสถานการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนให้ความสำคัญกับการนำระบบดิจิทัลมาใช้สนับสนุนการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศให้มีการบริหารงานภาครัฐที่มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอน เพื่อนำประเทศไทยเข้าสู่เวทีโลกให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness) และมีศักยภาพด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้มากขึ้น ดังนั้น จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์และหลักการเดิมของกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 59 และมีความเป็นข้อมูลข่าวสารสาธารณะ (Public Information) ตามหลักการสากล

CR11G02

ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอันพึงประสงค์ที่ 2

หน่วยงานภาครัฐมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

สถานการณ์ปี 2564

เทียบกับ ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุในปี 2564

ร้อยละ 65 ของหน่วยงานภาครัฐได้คะแนน 85 คะแนนขึ้นไป

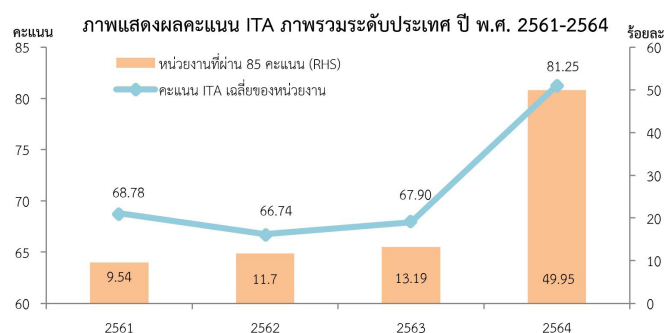
สถานการณ์ปี 2564

เทียบกับ ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุในปี 2565

ร้อยละ 80 ของหน่วยงานภาครัฐได้คะแนน 85 คะแนนขึ้นไป

สถานการณ์ในภาพรวมของผลสัมฤทธิ์อันพึงประสงค์ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบมีเป้าหมายอันพึงประสงค์ในปี พ.ศ. 2564 ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) โดยกำหนดให้คะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงานภาครัฐร้อยละ 65 ของหน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมการประเมินทั้งหมดได้คะแนน 85 คะแนนขึ้นไป ทั้งนี้ ผลการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ในภาพรวมของประเทศไทย สรุปได้ว่า มีหน่วยงานภาครัฐร้อยละ 49.95 ที่ได้คะแนน ITA ระดับ 85 คะแนนขึ้นไป ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมายปี พ.ศ. 2564 ที่กำหนดให้ต้องมีหน่วยงานร้อยละ 65 ของหน่วยงานภาครัฐได้คะแนน 85 คะแนนขึ้นไปนั้น จึงสรุปได้ว่า ผลคะแนน ITA ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ดังกล่าวยังต่ำกว่าค่าเป้าหมาย อย่างไรก็ตาม หน่วยงานภาครัฐโดยส่วนใหญ่สามารถทำคะแนน ITA ในภาพรวมสูงขึ้นกว่าการประเมินในรอบ 4 ปี

ภาพแสดงผลคะแนน ITA ภาพรวมระดับประเทศ ปี พ.ศ. 2561 - 2564

ที่มา: ปรับจากข้อมูลระบบ ITAS สำนักงาน ป.ป.ช.

ที่ผ่านมา ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า หน่วยงานภาครัฐได้เกิดความตระหนักในการบริหารงานและกำกับดูแลการดำเนินงานให้มีคุณธรรมและให้ความสำคัญกับความโปร่งใสขององค์กรเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งความตื่นตัวในแง่ของการจัดการข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบเพื่อเตรียมความพร้อมในการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชน

การดำเนินงานที่ผ่านมา การขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบเพื่อให้บรรลุค่าเป้าหมายในปี พ.ศ. 2564 ที่กำหนดให้ร้อยละ 65 ของหน่วยงานภาครัฐมีคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) 85 คะแนนขึ้นไปนั้น การบรรลุค่าเป้าหมายดังกล่าวต้องอาศัยรูปแบบการทำงานที่สำคัญหลายประการ โดยเฉพาะการดำเนินกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ทั้งนี้ กิจกรรมปฏิรูปดังกล่าว เน้นการดำเนินงานตามเป้าหมายย่อย (Milestone : MS) ที่มีขั้นตอนและวิธีการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกิจกรรมตามช่วงเวลา
ที่แผนการปฏิรูปประเทศกำหนดไว้

กิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ที่มีส่วนสนับสนุนค่าเป้าหมายด้านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ปี พ.ศ. 2564 นั้น ประกอบด้วยกิจกรรมปฏิรูปประเทศ 4 กิจกรรม มีผลการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการต่อต้านการทุจริต มีผลการดำเนินการโดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ทำงานร่วมกับคณะทำงานฯ และผู้แทนองค์กรชุมชนระดับตำบล โดยมีพื้นที่เป้าหมายการดำเนินการ 5 จังหวัด 25 ตำบล เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

ในการป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริตในพื้นที่ มีการออกแบบและจัดทำคู่มือการขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการต่อต้านการทุจริต การสร้างธรรมนูญตำบลหรือข้อตกลงในการทำงานร่วมกัน พัฒนาเครื่องมือและช่องทางในการสื่อสาร รวมทั้งการสร้างช่องทางการร้องเรียนแจ้งเบาะแสทั้งในระดับจังหวัด และตำบล

การพัฒนากระบวนการยุติธรรมที่รวดเร็ว โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ ในการดำเนินคดีทุจริตทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ท. กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ดำเนินการผ่านโครงการเผยแพร่องค์ความรู้ และการบังคับใช้กฎหมายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในองค์กรในพื้นที่ภูมิภาคเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายในการบังคับใช้กฎหมายและรับฟังความคิดเห็นในแนวทางการพัฒนากฎหมาย รวมถึงการมีระบบติดตาม ตรวจสอบหรือแจ้งความคืบหน้าในการดำเนินงานให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ และสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยสะดวก รวมถึงกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบเป็นการเฉพาะเพื่อรับเรื่องร้องเรียนในกรณีที่มีผู้เกี่ยวข้องได้รับความเดือดร้อนอันเนื่องจากความล่าช้าในการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม

การพัฒนากระบวนการไทยให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์ มีผลการดำเนินการ สรุปได้ดังนี้ (1) การขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูป เรื่อง “นโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่” ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ได้รับความร่วมมือจากศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ของหน่วยงานภาครัฐ 39 หน่วยงาน ในการดำเนินการดังกล่าว (2) การขับเคลื่อนการบริหารบุคคลภาครัฐในระบบคุณธรรมตามรัฐธรรมนูญ บัญญัติ และยกระดับมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับส่วนรวม โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์สภาพปัญหาเพื่อจัดทำรายงานการพิจารณา ศึกษา และยกร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ... ซึ่งมีการวางกรอบการดำเนินการจัดทำกฎหมายเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม (3) การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อหัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัดหรือปฏิบัติงานอยู่ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูล ในการตรวจสอบการร่ำรวยผิดปกติ และ (4) การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการประพฤติมิชอบ และร่ำรวยผิดปกติของเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงาน และบังคับใช้มาตรการทางจริยธรรม วินัย และอาญา ต่อผู้กระทำผิด โดย สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และสำนักงาน ป.ป.ช. จัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับพฤติการณ์ หรือช่องทางความเสี่ยงการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐและการร่ำรวยผิดปกติ ไปยังสำนักงาน ป.ป.ท. เพื่อทำ การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับ รวมทั้งจัดทำข้อมูลเพื่อแจ้งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนามาตรการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ มีผลการดำเนินการที่สำคัญเกี่ยวกับการกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย ในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ โดยสำนักงาน ป.ป.ท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดเกณฑ์ การประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบายและแนวทางในการตรวจสอบ ติดตาม กำกับ เรียบร้อยแล้ว รวมทั้งสำนักงาน ป.ป.ท. ได้ดำเนินการจัดทำร่างคู่มือการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย ในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ ซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศฯ ได้เห็นชอบกับคู่มือฯ ดังกล่าวแล้ว และสำนักงาน ป.ป.ท. ได้แจ้ง “คู่มือฯ ไปยังส่วนราชการ เพื่อให้ส่วนราชการทำการประเมินความเสี่ยง และแผนบริหารความเสี่ยง ประกอบการจัดทำคำขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2566 แล้วเมื่อเดือนตุลาคม 2564

ประเด็นท้าทายที่ส่งต่อการบรรลุเป้าหมาย ประเด็นท้าทายที่ส่งต่อการบรรลุเป้าหมายการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบนั้น ได้แก่

- (1) **สถานการณ์เกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19** เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดการประเมิน ITA มีความล่าช้ากว่ากำหนดการเดิม ซึ่งส่งผลกระทบต่อระดับคะแนน ITA
- (2) **เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐบางส่วนยังมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับแนวปฏิบัติการขอใช้ทรัพย์สินของทางราชการ** ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาการใช้ทรัพย์สินของทางราชการในทางมิชอบได้ รวมทั้งระเบียบการใช้งบประมาณภายใต้กองทุน ป.ป.ช. มีระเบียบการใช้จ่ายงบประมาณเฉพาะตามที่กองทุนกำหนดซึ่งไม่เอื้อต่อการดำเนินงานของเครือข่ายภาคประชาชนและองค์กรชุมชน ขาดความยืดหยุ่นตามบริบทสภาพแวดล้อมของแต่ละพื้นที่ ประกอบกับระยะเวลาในการดำเนินงานที่จำกัด ส่งผลให้การสร้างความเข้าใจการใช้งบประมาณใช้จ่ายงบประมาณและการดำเนินงานยังไม่เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร
- (3) **องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งมีข้อจำกัดในการดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดการประเมิน ITA** (อปท. 7,850 แห่ง มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 80.63 คะแนน) อันเป็นผลมาจากความไม่เข้าใจความหมายของการประเมินและตัวชี้วัดของการประเมินอย่างถ่องแท้ รวมทั้งมีข้อจำกัดด้านปริมาณงานและงบประมาณการดำเนินงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปริมาณงานที่มีจำนวนมากและขาดแคลนงบประมาณเพื่อพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งส่งผลทำให้องค์กรไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมการประเมิน ITA ได้อย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย จากผลคะแนน ITA รายตัวชี้วัดสะท้อนปัญหาเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของราชการอย่างถูกต้อง จากการที่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐยังไม่ทราบถึงแนวปฏิบัติและวิธีการขอใช้ทรัพย์สินของทางราชการที่ถูกต้อง ตลอดจนปัญหาการเรียกรับสินบนเพื่อแลกกับการเข้ารับบริการจากภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็นการขออนุมัติ การขออนุญาต หรือการให้บริการต่าง ๆ ดังนั้น หน่วยงานภาครัฐจะต้องดำเนินการแก้ไขให้เจ้าหน้าที่ภาครัฐมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ของส่วนรวมเพื่อปรับพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อป้องกันปัญหาเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของราชการและปัญหาการเรียกรับสินบน **ควรส่งเสริมศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยการสร้างความรู้ความเข้าใจให้องค์กรกลุ่มดังกล่าวเกี่ยวกับแนวทางและตัวชี้วัดของการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA)** เพื่อสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับตัวชี้วัด ITA ที่นำไปสู่การยกระดับผลคะแนน ITA ระดับองค์กรที่เพิ่มสูงขึ้น และส่งต่อการบรรลุเป้าหมายในปี พ.ศ. 2565 ที่กำหนดให้ร้อยละ 80 ของหน่วยงานภาครัฐได้คะแนน ITA ที่ระดับ 85 คะแนนขึ้นไป

